

Napoleonov samovar.

Enodejanka. Spisal Radoslav Murnik.

Osebe:

Ivan Drenovec, bogat zasebnik.

Ljudmila, njegova hči.

Zlatoust Otrobar, meščan.

Ambrozija, njegova žena.

Peter Neroda, trgovec.

Vladimir Vernik, sodni adjunkt.

Juri Jesihar, meščan.

Kraj: malo mesto. — Čas: sedanjost.

Soba pri Drenovcu. — Srednja vrata, stol na desni in levi. Stranska vrata in stojalo za obleko na levi zadaj. Na desni spredaj, diagonalno proti levemu zadnjemu kotu dolga, zeleno pregrnjena miza s petimi stoli. Na mizi svečniki s svečami, knjige, kasete, zvonec. Na levi spredaj zofa, obrnjena proti desnemu zadnjemu kotu; preproga; okrogla mizica, na nje vaza s cveticami; kraj zofe dva nizka stola brez naslanjal. Poljubno na stenah, na policah in križema po sobi razne starine: meči, sulice, sekire, ščiti, oklepi, puške, samokresi, majolike, žare, kipi, podobe, knjige, obleka, orodje.

Desno in levo veljaj igravcu.

Prvi prizor.

Vernik pri srednjih vratih. **Ljudmila** na levi.

Vernik. Ali ljubica —! Le verjemi mi, da bo prav!

Ljudmila (v dekliškem, nekoliko kratkem krilu, kito z rdečo zanko na hrbtu; kazavec hitro na ustnice). Pst! Ne tako na glas! Papa imajo zvečer društveno sejo in so take dni vselej silno razburjeni. Oprosti, ljubi moj Vladimir, bolje je, da . . . te ne vidijo.

Vernik (ji stopi bližje). Saj bi se jim samo predstavil in jih prosil, naj me sprejmejo v svoje »Društvo za starine«. (Jo prime za roko.) To jih bo vendar veselilo? — Ne, Ljudmila? (Ji poljubi roko.)

Ljudmila. Drugikrat gotovo, le danes ne! Zameril bi se jim, ako bi jih motil. Tam (z glavo proti levim vratom) v tretji sobi sede in si prirejajo svoje govore. — Ah, Vladimir, ako pridejo —! Ako naju zdajle takole najdejo —! (Mu odtegne roko in izbeži na sredo odra spredaj.)

Vernik (na levi za njo). Kar tako pa vendar ne pojdem! Ljudmila, naglo! (Jo poljubi.) A — to je bil sladak poljub! Takoj še enkrat . . . še večkrat! (Se poljubljata.)

Drenovec (na levi za odrom, srdito). Ljudmila! (Močneje.) Ljudmila! (Za odrom njegovi krepki koraki in jezne besede.)

Ljudmila (skoči med tem od Vernika; prestrašeno). Vladimir . . . to je papa! Ah — že gre! (Proti levi.) Tukaj sem, ljubi papa!

Vernik. Z Bogom, ljubica! (Hoče oditi.)

Ljudmila (ga zadrži). Prosim te, raje ostani; zdaj je že prepozno!

Drugi prizor.

Ljudmila na desni. **Vernik** sredi. — **Drenovec** z leve.

Drenovec (kriči). Ljudmila! — (Ju zagleda.) A . . . a . . . a! (Potegne naočnike na čelo in prihaja bližje.) Kaj se pa vidva tukaj gledata? (Roke na hrbet.)

Ljudmila (v zadregi; menca s predpasnikom). Ti se motiš, dragi papa!

Vernik. Klanjam se, gospod Drenovec! Dovolite, da se vam predstavim: Vladimir Vernik, adjunkt.

Drenovec (se zadere). Me prav veseli! — Hotel sem reči . . . to me kaj malo zanima! Pa tudi ne utegnem! Z Bogom, gospod adjunkt. (Se obrne proti levim vratom.)

Ljudmila. Dragi papa, ne bodi vendar tako osoren, lepo te prosim!

Vernik. Oprostite, ako sem vas motil! Prišel sem se vpisat v vaše »Društvo za starine«, o katerem sem slišal že toliko imenitnega. Prosim vas, gospod predsednik, da bi me blagovolili sprejeti med svoje člane.

Drenovec (ga gleda od strani). Moje društvo vam ni prav nič mar! (Glasneje.) Radi bi nas hodili zasmehovat semkaj in si dolgčas preganjat, kaj ne? O — poznam, poznam takele mlade ptičke! Ni še tega tako dolgo, da smo imeli enakega uda. (Se obrne k Verniku.) Same burke je hodil uganjat z nami! (Plane k veliki mizi, popade meč in škorenj izpod nje.) Vidite, tole tukaj (jezno) je meč slavnega kralja Matijaža, tole pa levi škorenj vrlega generala Lavdona! Vse pristno po zgodovinskih dokazih! Pa kaj je bilo to onemu mlademu petelinu?

Ljudmila. Ah — papa!

Drenovec. Izmislil si je, da je hodil s to sabljo rajni naš birič vrabce plašit, tale škorenj brez para pa da je zapustil kak razcapan berač za grmovjem.

Vernik. Čestitam vam, da imate tako lepe in redke stvari v svoji zbirki!

Drenovec (razkačeno). Lepe stvari? Kaj lepe stvari?! Koliko pa vi o tem razumete? (Gre z mečem nadenj.) Meni se zdi, da se norčujete že zdaj!

Ljudmila (se ga oklene). Ali ljubi papa! Nikar se tako ne huduj!

Vernik. Gospod Drenovec, meni gotovo ni do tega, da bi se norčeval!

Drenovec (vihti meč). Saj vam pa tudi ne bi svetoval tega! (Rine Vernika proti srednjim vratom.) Nič ne bo z nama, nič, očka! Priporočam se!

Ljudmila (proseče). Ah, preljubi moj papa!

Drenovec (jo oponaša). Papa! Papá-a! — Vsaj ti me ne draži!

Vernik (med vrati). Oprostite mi, da sem vas nadlegoval, gospod predsednik! Klanjam se! (Odide v sredi.)

Tretji prizor.

Drenovec. Ljudmila.

Drenovec (za Vernikom). Jaz tudi! (Ljudmili.) Ti, Ljudmila, pojdi, pojdi malo sem k meni! (Nese meč in škorenj nazaj.)

Ljudmila (za njim na levi). Kaj izvoliš?

Drenovec (prekriža roke na prsih, strogo). Kaj pa je bilo to? (Mlaskne večkrat z ustnicami, oponašajoč prejšnje poljube.)

Ljudmila (se obrne v stran, skloni glavo). Preveč me je sram, da bi ti povedala!

Drenovec (ji zažuga). Moraš! (Jo prime za laket.) Poglej mi v oči! Govori!

Ljudmila (sramežljivo, naivno). Ah — bonbone sem jedla! (Si zakrije obraz z rokami.)

Drenovec (godrnja). Bonbone? Bonbone! Ha! Ha! Čakaj, jutri ti kupim novo punčko! — Taka velika gospodična — pa še bonbone je! Ha! Ha!

Ljudmila. Ah, papa, ti ne veš kako so bili sladki! — Ne drži se vendar tako strašno jezno! (Se mu ovije okolo vrata.) Saj nisi tako grozno hud, kakor se delaš. (Ga gladi po licu.) Hu! Kako znaš grdo gledati! Kar strah me je!

Drenovec (maje z glavo na desno in levo; renči) M-m-m-m-m!

Ljudmila. Ne misli več na sejo in govore, bodi zopet dobre volje in zdaj pa poglej svojo Ljudmilo bolj prijazno! No —! Prav lepo me poglej!

Drenovec (kakor prej.) M-m-m! (Se nasmehne in jo pogleda.)

Ljudmila. Vidiš, zdaj že ne moreš več tako pisano gledati — hahahaha! — O . . . saj se že celo malo smejaš — bravo, hahahaha! Zdaj si zopet moj dobri, dobri papa! (Ga poljubi na čelo.) Takoj ti pripravim kavo. (Olide skokoma na levo.)

Drenovec. Ta prisrčni otrok ima res prav. (Njuha.) Čemu bi se pa pravzaprav kisko držal in sitnosti prodajal? Bodimo prav židane volje!

Neroda (potrka zunaj na srednjih vratih.)

Četrty prizor.

Drenovec. — **Neroda.** Pozneje **Ljudmila** z leve.

Drenovec. Le naprej!

Neroda (skozi sredo; plešast, redke kozje brade; hodi plazeče, vedno klanjajoč se; priliznjeno) Bog daj dober dan! (Odloži palico in klobuk na stolu pri vratih.)

Drenovec. Servus, Neroda! — Kaj si pa ti tako zgodaj prišel! Naša seja je šele ob petih!

Neroda. Vem, ljubi Drenovec! Toda ves dan mi že ne da miru — to se pravi, že od nekdaj ne —

Drenovec. Sediva! (Porine Nerodo na zofo in sede sam proti gledavcem na stolec, Nerodi na desno) Torej, kaj mi boš povedal?

Neroda (sladko). Ljubi moj Drenovec, ti si moj prijatelj?

Drenovec (pokima). Prijatelj!

Neroda. In ti me dobro poznaš?

Drenovec (nemirno). Poznam.

Neroda. Ali me hočeš torej poslušati?

Drenovec (vstane nevoljno). Ali te morebiti ne? No, ali bo kaj ali nič? (Sede zopet.)

Neroda (roke pred usta, Drenovcu v uho). Oženil bi se rad!

Drenovec. Tvoja glava, tvoj svet. (Se odmakne od njega.)

Neroda. Dolgo sem to reč premišljeval in naposled dejal: Pošten in premožen mož sem, mladostna vihravost me je že minila, in za ženitev sem dozorel dodobra; izberem naj si torej pripravno nevesto, lepo, mlado, pridno, iz dobre hiše . . . In res, kaj misliš, (hitro) katero sem si izvolil?

Drenovec (vstane in gre v ozadje po sulico). Ne zameri mi, dragi Neroda, to so privatne zadeve, ki mene ne brigajo kratkomalo nič. (Prinese sulico.) Oglejva si raje tole sulico!

Neroda. Imeti jo hočem na vsaki način, naj bo, kar bo!

Drenovec. Jaz je pa ne dam! Nikomur, po nobeni ceni!

Neroda. Preverjen sem, da je ne boš prodajal! Pa saj jo jaz tudi ne kupujem!

Drenovec. Tedaj jo zahtevaš kar tako zastonj?

Neroda. Ali, ljubi moj prijatelj, jaz — jaz jo ljubim iz vsega srca in vse življenje jo bom nosil na rokah. (Vstane, stopi Drenovcu na levo.)

Drenovec. Ha! Ha! Vsi ljudje bi se ti smejali. Saj je tudi pretežka zate. Pomisli, da je železna (tehta sulico), in sam kralj Nebukadnecar, silno močan junak, jo je le s težavo sukal, ko je gnal jude v babilonsko sužnost in razdeval Jeruzalem.

Neroda. A — ti govoriš o svoji sulici, meni pa je bila na mislih — tvoja hčerka Ljudmila! Rad bi jo vzel za zakonsko ženo.

Drenovec (osuplo.) Ti pa Ljudmila —? (Maje z glavo.) Ona je še premlada, preotročja! (Dene sulico na prejšnje mesto.)

Neroda (brzo). Zato sem pa jaz nekoliko starejši.

Drenovec. Počakajmo še par let!

Neroda (vsiljivo). Da pride med tem kdo drugi! (Ga prime za obe roki.) Drenovec, nikdar ne bo rne nji, ne tebi žal, ako mi jo daš. Pri meni bo živela kakor v devetih nebesih! Vsako najmanjšo in največjo željo ji izpolnim, ako mi bo le mogoče. Pomisli, da je ne-

izkušena, in da se lahko vjame v kako past, ker ne pozna zlobe tega sveta.

Drenovec. Hm, to je res. Ljudmili je treba resnega in skrbnega varuha, ker je tako živa. Jaz pa tudi ne morem vedno za njo čepeti in jo stražiti . . .

Neroda. No vidiš! Ali nisem jaz kakor nalašč za njo? (Mu položi desnico na ramo.) Daj, daj, (ga prime zopet za obe roki) obljubi mi jo, meni, svojemu najboljšemu prijatelju!

Drenovec (odločno). Dobro! Naj bo! — Bolje tako, kakor pa da bi se mi zapredla v kako tako imenovano nesrečno ljubezen in se zagledala v mladega metulja, ki se lovi povsodi, kamor ga veter zanese. (Mu počí v desnico.) Ljudmila bo tvoja tako gotovo, kakor si ostaneva prijatelja! (Kratko.) Stvar je urejena.

Neroda (se klanja). Hvala, hvala, tisočkrat hvala.

Ljudmila (z leve). Papa, tvoja južina je že pripravljena; ali izvoliš? (Nerodi.) O — dober dan, gospod Neroda!

Neroda (se neprestano in nerodno klanja).

Drenovec. (Nerodi.) Zdajle se lahko precej zмениš z njo; jaz grem kavo pit. Ljudmila, le pridna bodi! (Odide na levi.)

Peti prizor.

Ljudmila. Neroda na levi.

Ljudmila (stopi čisto blizu k Nerodi; nagajivo). Čast mi je, da vas morem prav vdano pozdraviti, gospod Neroda! (Gre par korakov nazaj in se mu globoko prikloni)

Neroda (se zopet klanja). Dober dan, gospodična — klanjam se vam! Ah! Prečastita gospodična! Velerodna gospodična! Ah —!

Ljudmila. I kaj vam pa vendar je, da tako milo zdihujete? Pa tako nekam slóvesno me pozdravljate? (Roke v bok; maje z glavo.)

Neroda (plašno). Gospodična, ali veste, kaj je — kaj je pamet?

Ljudmila (se smeje).

Neroda. E — ne, ne! Oprostite mi, prosim — hotel sem vam povedati nekaj čisto drugega!

Ljudmila. No . . . kaj pa —? Strašno sem radovedna!

Neroda. Ne zamerite, vi bi se gotovo radi omožili?

Ljudmila (živo). O takoj! Danes raje kakor jutri!

Neroda. Tako je prav, gospodična! In zato vam izjavljam, da se vam ponujam za — za — moža!

Ljudmila (ploska z rokami in udari v presrčen smeh). Gospod Neroda! — Hahahaha! — Bežite no, bežite — hahahaha — to je izvrstna šala! Vi ste rojen igravec! — Hahahaha! Vi bi mene vzeli? Vi — mene? Zakaj pa niste mislili trideset let prej na ženitev?

Neroda. Ker — ker — sem čakal vas!

Ljudmila. Hahahaha! Vedno bolje! Mene ste čakali — hahahaha — še preden — hahahaha, hahahaha — še preden sem prišla na svet! (Roke na prsi). Ah — vse me že boli od samega smeha! (Sede na stolec pri zofi).

Neroda (hitro). Moje besede niso šala! Gospod papa so mi že obljubili, da mi dajo vas za ženo.

Ljudmila. Lepo vas prosim, nehajte s svojimi dovtipi! Jaz vaša žena! Veste kaj, (vstane in stopi pred Nerodo) zdaj morava pa takoj malo zaplesati! Izvolite, gospod Neroda! (Prikloni se mu po moški k plesu)

Neroda (se ji umika). Kaj pa mislite, gospodična! Jaz — jaz da bi plesal —!

Ljudmila (za njim). No, no, ljubi gospod Neroda! Eno samo polko! Lepo, lepo prosim, gospod Neroda, pojdite! (Ga ujame.) No!

Neroda. Bojim se, da vam ne stopim na nožico in ne strem prstkov!

Ljudmila. Nikar se vsaj ne izgovarjajte! (Poskuša z njim plesati in ga vleče parkrat naokolo.) La - lálalá - la - lálalá - la - lálalála - lá . . .

Neroda (med plesom). To ni zame, pa ni! — Ponižno vas prosim, izpustite me vendar! — Komaj že diham! — Hu! Hu! Hu! Draga gospodična, jaz se bom še prehladil! — Sapa mi pohaja, joj — joj — ojoj! (Pade na stol.)

Ljudmila. Tako? Moj mož hočete biti, pa še plesati ne znate?

Neroda. Znam že . . . pa nočem! (Si briše pot raz obraz.)

Ljudmila. Ne znate ne! O — lep ženin! Ženin brez polke! Smejajmo se! Hahahaha! Hahahaha!

Šesti prizor.

Ljudmila. Neroda. — Drenovec z leve.

Drenovec (v sredo). Kakšne pogovore pa imata vidva? I — kaj pa je tebi, Neroda, da sopihaš tako čudno?

Ljudmila. Polko sva plesala, ali — po pravici rečeno, gospod Neroda se je le drsal za menoj. — Papa, ali si me res obljubil temu čudnemu mladeniču za ženo?

Neroda (hitro). Res, gospodična, res. (Shrani robec.)

Drenovec. Obljubil sem te mu kot svojemu prijatelju in ostanem mož beseda! Njegova boš! Vesela bodi, da dobiš tako pametnega in varčnega soproga!

Ljudmila (na jok) Ali papa —! To ni mogoče! jaz ga ne maram! (Sede k veliki mizi, si zakrije obraz z robcem in se joka.)

Drenovec. Glej jo no! Treba se ti je jokcati, punčka mala!

Neroda (se ji je približal in ji položi roko na ramo). No, no, gospodična, no, no! Ne jokajte se!

Ljudmila (se ga jezno otrese). Ne maram ga ne, in če bi bil od samega zlata! — Ah . . . raje umrjem . . . in — in . . . pokopali me bodo . . . in . . . (Se joka.)

Drenovec. Kaj pa! In zagorski zvonovi ti bodo peli (Jo oponaša.) Húhuhu — húhu . . . jemnasta vendar, kako je vse to skupaj žalostno!

Neroda (kakor prej). Ljuba moja gospodična!

Ljudmila (vstane togotno; hitro). Nič ,ljuba' ne! Nič ,vaša' ne! (Si briše oči in se siloma pomiri; samozavestno) Niso ne še svatje zbrani za naju dva! Vaša ne bom nikdar ne, slišite? (Zacepta z nogami.) Ne in ne in stokrat ne! Tudi jaz ostanem mož beseda! Klanjam se vam, mladeniški gospod ženin! (Se prikloni.) Veste kaj? Hahahaha! Plesati se učite, plesati! Hahahaha! Pa kaj plesati! Molitvenik v roke pa pokoro delat! Z Bogom, ženin brez polke! Hahahaha, hahahaha! (Odide na levi.)

Sedmi prizor.

Drenovec na desni. Neroda.

Drenovec (vzame tobačnico). No, vidiš, kakšna ti je! Ali ti nisem pravil, da je še vsa otročja? (Njuha.)

Neroda. Kako naglo se je pojokala!

Drenovec. Ona naredi vse tako hitro. To dekle ti je kakor strela! Dosti opravka boš imel z njo, preden jo ukrotiš! No — početkoma se vsaka brani.

Neroda. Bolj pogostokrat se ji bom moral pokazati; polagoma se bo potem že zaljubila vame. — Zdaj se pa priporočam. (Gre po klobuk in palico.)

Drenovec. Ostani še teh par minut do seje tukaj.

Neroda. Ne utegnem, ker moram zaradi pošte v štacuno. Toda stoj —! Nekaj bi bil kmalu pozabil! Vesela novica zate, Drenovec!

Vedno si želel dobiti kako relikvijo Napoleona prvega — in v moji hiši stanuje gospod, ki ima Napoleonov samovar. Neki Anglež mu je ponujal štirideset tisoč zanj!

Drenovec (veselo). Odloži, odloži in govori, ljubi Neroda! (Mu hoče odvzeti klobuk in palico.)

Neroda. Ne, ne, hvala lepa! Saj ti lahko vse kratko povem! Oni gospod je rekel, da bi rad pristopil našemu društvu, in jaz sem mu svetoval, da naj gre takoj k tebi s tistim dragocenim samovarjem.

Drenovec (razburjen). Hvala, hvala! (Ga prime za roko.) In kako je ime temu srečnemu možu?

Neroda. Vladimir Vernik, adjunkt.

Drenovec. Kaj —? On —! (Bega z velikimi koraki po sobi.) A — to je preveč! A — to je od sile! O ima . . . on — pa ravno on!

Neroda. Kaj se pa vendar tako razburjaš?

Drenovec (se postavi brzo predenj). Neroda! Reci mi, da sem (kratko) tepec! — Reci mi, da sem butec, lepo te prosim, Neroda! — Gospod Vernik je bil pred kratkim tukaj pri meni, in jaz — jaz sem ga tako rekoč pahnil skozi vrata. O — zdaj ga ne bo več nazaj. (Koraka zopet gori in doli.) Seveda ne . . . saj ni neumen!

Neroda. Čakaj no, Drenovec, to prav lahko popravimo. Pa jaz malo k njemu skočim in ga pogovorim, če je le doma. Stavim kaj, da se vrne precej semkaj; prej ne odjenjam.

Drenovec (mu poda roko) O ti blaga duša, ne morem se ti zardosti zahvaliti. Bodi tako dober in stori mi to. — Vidiš, jaz sem ga zavrnil, ker ne maram mladih ljudi v hišo. Saj razumeš . . . zaradi Ljudmile!

Neroda. Zaradi Ljudmile se nič ne boj! Gospod Vernik mi je sam povedal, da je že zaročen, in me prosil, naj tega ne povem nikomur, ker njegova ljubezen ne sme na dan. V Ljubljani nekje je izgubil srce, kakor mi je pravil. — Torej ni več nevaren!

Drenovec. Potem je vse dobro. Samo glej, da ga sem spraviš!

Neroda. Z največjim veseljem! Na svidenje pri seji! (Odide v sredi.)

Drenovec. Servus! Servus!

Osmi prizor.

Drenovec. — Pozneje **Ambrozija** skozi sredo.

Drenovec (sam). Da bi se le res vrnil! (Njuha) Ne verjamem... Preveč sem ga užalil, in mladi ljudje so občutljivi! — Tega je kriva le moja nagla jeza. (Shrani tobačnico; roke sklene na hrbtu.) Pa Napoleonov samovar ima! Hm . . . da bi bil jaz to prej vedel! — Zdaj pa le rokavice na roke, Drenovec!

Ambrozija (malomestno, staromodno oblečena, plane pred Drenovca in maha nervozno s solnčnikom). Kje pa je? O — vi sami ste ga skrili!

Drenovec (se ji umika, čudeč se). Dober dan, gospa Otrobarjeva!

Ambrozija (vedno za njim, razkačena). Naravnost k vam jo je potegnil. Ha! Mislil si je, da ga ne najdem! Dobro vem — Tukaj je! Kam se je potuhnil?

Drenovec (se umika). Kdo, gospa, kdo?

Ambrozija (za njim). Kdo! Kdo! Kaj še vprašujete! Moj mož! (Zavihti solnčnik nad Drenovcem.) Ves popoldan ga že iščem po gostilnicah in krčmah.

Drenovec (sam zase). Ta je še hujša kot jaz! (Glasno.) Gospoda Otrobarja ni bilo nič tukaj. Prosim, bodite malo bolj vljudni z menoj, saj vidite, da sem prijazen človek! (Se umika.)

Ambrozija. Zapeljivci so vsi prijazni — in vi zapeljujete mojega moža!

Drenovec (se umika). Jaz zapeljujem vašega moža?

Ambrozija (kriči). Nikar ne tajite! Čemu pa so vam tiste vaše neumne »seje«? Zato, da imate izgovor za pijančevanje! Vsi ste enaki! Toda jaz svojega moža ne pustim več v tako razuzdano družčino. —

Drenovec. Oho! Dovolite mi, gospa, to je pa malo preveč!

Ambrozija (vihti zopet solnčnik) Premalo, premalo! (Kriči na vse grlo) Jaz bi jih vam vsem že dobro povedala, pa ne morem, ker sem se ravno prej od same jeze ugriznila v jezik, in pa ker sem bolna na pljučih.

Drenovec (zase). No, Bog se usmili, kadar je ta zdrava! (Glasno.) Sprejmite izraz mojega odkritosrčnega sočutja; želim vam iz vsega srca, da bi se prav kmalu ozdravili na pljučih kakor tudi na jeziku.

Ambrozija (ljuto). Kaj? Norčevali se pa ne boste z menoj! Midva se bova že še enkrat pisano pogledala! (Leti proti srednjim vratom.) Aha —! (Posluša.) To so njegovi koraki! (Se postavi na levi pri vratih

in vzdigne solnčnik, da bi udarila.) No — le čakaj, ljubi mož! Tega dneva mi ne pozabiš zlepa!

Drenovec (hiti za njo) Stojte — lepo vas prosim! (Ji lovi solnčnik.)

Vernik (potrka zunaj).

Deveti prizor.

Ambrozija na levi. **Drenovec** na desni. — **Vernik** skozi sredo.

Ambrozija. O — le naprej! Le naprej!

Vernik (odpre vrata in ujame solnčnik, s katerim je bila zamahnila Ambrozija.)

Drenovec (srdito Ambroziji). Ali ste obsedena ali kaj! Zdaj mi je pa že zadosti vaše zabave, madame sans gêne! (Verniku.) Oprostite, dragi gospod, saj ni bilo vam namenjeno! Blagorodna gospa so se izvolili le malo zmotiti.

Vernik. Pardon, milostiva! (Se ji prikloni.)

Ambrozija (piha med tem od jeze). To sta mi vidva nalašč naredila! Vsi ste zmenjeni zoper mene! (Roke v bok.) Pa kateri moški je bil kdaj kaj prida? Za drugo niste na svetu, kakor da nas ženske jezite in mučite. (Jima žuga.) O . . . le potrpite, mi se bomo že še spet videli! (Odhaja. Obstane zopet.) To je — nesramno! (Odide v sredi.)

Deseti prizor.

Drenovec. **Vernik.**

Drenovec (ploskne z rokama). Hvala Bogu, huda ura je minila. (Mu dene klobuk na stojalo, prime Veruika pod pazduho in gre z njim k zofi. Med tem:) Jako drago mi je, da ste me zopet počastili, gospod Vernik! Prosim, sedite!

Vernik. Hvala, gospod predsednik! (Sede na zofo.)

Drenovec (sede na stol, Verniku na desno). Nikar mi ne zamerite, da sem bil početkoma morebiti prehladen proti vam! Moj prijatelj Neroda vas mi je dobro priporočil; zdaj sem preverjen, da niste izmed tistih mladih gadov, ki radi burke uganjajo, ampak, da imate blago srce, ki ljubi —

Vernik (hitro). Da jaz ljubim iz vsega srca — (vzdihne) Ljudmilico!

Drenovec (sumljivo). Kaj ste rekli?

Vernik. A — nič! Zaletelo se mi je, oprostite mi!

Drenovec. Gospod Neroda mi je tudi povedal, da imate Napoleonov samovar! O vi presrečni človek! Čestitam, čestitam! (Mu poda roko; veselo, razburjeno.) Kje pa ste ga dobili? In kje ga hranite?

Vernik. Doma. Naročil sem, da mi ga pošljejo sem k seji, kjer vam bom vse povedal — saj se smem nadejati, da me sprejmete v svoje »Društvo za starine«?

Drenovec. Našemu društvu bo le na čast, da bo imelo takega člana. (Potegne naočnike z nosa na čelo) Ako izvolite, vam takoj pokažem svoje starine. (Vstane.)

Vernik (vstane). Vi ste preljubeznivi!

Enajsti prizor.

Drenovec na desni. **Vernik** sredi. — **Ljudmila** z leve.

Ljudmila (rdečo rožo na prsih; vstopi hitro na levi). } (Obenem.)
Drenovec. To je moja hči *Ljudmila*.

Vernik. Ali gospodične vendar ne bomo šteli med starine? (Se ji prikloni.)

Ljudmila (odzdravi hladno). Ali me nisi klical, papa?

Drenovec. Nisem — toda le tukaj ostani. Dobili smo novega društvenika, gospoda *Vladimirja Vernika*!

Ljudmila } (se priklonita).
Vernik }

Drenovec. Mojo zbirko si je prišel ogledat — čaj no! — kje pa so moji naočniki? (Obrnjen proti desnemu zadnjemu kotu, išče naočnike v miznici velike mize. Med tem:) *Ljudmila*, dokler jih ne najdem, pokaži ti gospodu pristavu, kar misliš, da mu bo najbolj ugajalo!

Ljudmila (komično poudarjajoč). Prosim, izvolite, gospod *Vernik*! (Ga povabi za seboj pred zofo spredaj na levo. Poluglasno) Pomisli, *Vladimir*! — Stari oderuh *Neroda* me je ravnokar zasnubil — in papa so mu me obljubili!

Vernik (nji na levi, gleda proti *Drenovcu*). Naj! — Nič se ne boj, ljubica! (Ji vzame rožo in jo sebi vtakne.) Zdajle ne gledajo sem — en poljub! — Hitro! (Jo poljubi.)

Ljudmila (se plašno ozre na *Drenovca*). Pusti me, *Vladimir*!

Drenovec (razmetava in rožlja po pre.lalu) Kam sem jih pa vendar vtaknil?

Vernik. (*Ljudmili* roko okoli vratu). Brž, brž, ljubica! Še enkrat! No! (Jo poljubi.)

Ljudmila (kakor prej). Ah, kako si ti predrzen!

Vernik. Trije morajo biti, drugače nič ne velja! (Jo poljubi) Živio!

Drenovec (kakor prej). Gospod *Vernik*, ali vas moja *Ljudmila* dobro zabava?

Vernik (navdušeno). O — izborno, divno! To se ne da popisati, gospod predsednik! Kaj takega more človek le čutiti! (Šegače Ljudmilo z njeno kito po obrazu.)

Ljudmila (se tiho smeja).

Drenovec (kakor prej). Veseli me, da se ne dolgočasite! To so zanimljive stvari, kaj ne?

Vernik (ognjevito). Prezanimljive! (Prime Ljudmilo obraz v obe roki in ji gleda v oči.) Jaz bi jih ves dan gledal in občudoval — (jo objame) — in pritiskal na srce. (Se poljubujeta s prav čvrstimi mlaski.)

Drenovec (se naglo obrne proti njima). Ljudmila, Ljudmila — ali mi ne greš?

Ljudmila } (skočita narazen, še predno ju je videl.)
Vernik }

Drenovec (žuga Ljudmilo). Ali že spet bonbone ješ? Kaj bo pa gospod Vernik mislil o tebi, ti sladkosneda! — Pomagaj mi, da najdeva naočnike!

Ljudmila. Hahahaha! Saj jih imaš nad očmi, na čelu!

Drenovec (potegne naočnike na nos). Ti presneta reč vendar, saj je res! Ali mi nisi mogla tega prej povedati? — Tako, gospod adjunkt, zdaj pa lahko takoj začneva! Ljudmila, ti pa pojdi in pripravi vse za sejo; moji člani pridejo takoj! (Vzame kaseto z mize.)

Ljudmila (se prikloni in odide na levi). } (Obenem.)
Vernik (ji namežikne). }

Drenovec. Tukaj imam redke dragocenosti. Vse pristno! (Odpre kaseto, bere z lista na pokrovu in pokaže vsako stvar.) Vodnikov svinčnik! — Valvazorjeva rokavica! — Tintnik, ki ga je zagnal Martin Luther za satanom! — Pero Shakespearjevo! — Šivanka kraljice Kleopatre! — Manšeta kralja Menelika! — In Kolumbovo jajce! Kaj pravite?

Vernik. Jaz ne morem najti pravih besed in se samo čudoma čudim! Čestitam vam, da hranite take redke posebnosti!

Drenovec. O — saj imam še več takih stvari. Pa kaj je vse to proti Napoleonovemu samovaru! — Toda — (Posluša.)

(Krepki koraki in glasne besede za odrom)

Vernik. Nekdo prihaja.

Drenovec (veselo). Aha —! To so udje našega društva! (Dene kaseto nazaj, pogleda na uro.) Pet je! (Olpre srednja vrata.) O — dobro došli! Izvolite, gospoda!

Dvanajsti prizor.

Drenovec. Vernik. — Skozi sredo: **Neroda, Jesihar** (rdečega vinskega obraza, štrleče, kratke, sivkaste brade; pipo v žepu, predolgih hlač) in **Otrobar** (cilinder po strani, dolgih pesniških las, visečih brkov, z rdečo kravato, črno suktnjo z dolgimi škrici, z modrim ali kariranim telovnikom, z belimi hlačami, desna hlačnica je zadaj za črevelj zatlačena, črevelji rumeni; glavo drži po strani ali kvišku, kadar govori; genialno, vzvišeno kretanje). Pozneje **Ljudmila** z leve.

Neroda (sladko). Sluga sem! (Na levo.)

Jesihar (vinjen, ne pretirano; hodi široko; govori razgrajalno). Dober dan, slavni ljudje! (Na desno.)

Otrobar (tudi nekoliko natrkan; se med tem odkrije in vrže lase nazaj na tilnik; na desno spredaj).

Vernik. Dober dan! (Na levi spredaj).

Stoje:

Drenovec

*

Jesihar * * Neroda

Otrobar * * Vernik

Drenovec (predstavlja) Gospod Vernik, adjunkt — gospod Jesihar — gospod Otrobar!

Jesihar. Jaz sem zmeraj v opoziciji in uganjam obstrukcijo!

Otrobar (počasi, mirno in dostojanstveno; desnico na srce).

Jaz sem tisti čudni duh,

Ki je poln predpustnih muh! (V sredo, proti občinstvu.)

Od nog do glave

Prav zale sem postave,

Pisane in bele. — (Kazavec na čelo.)

Kako bom soldat,

Ko dan se zaznava? (Obraz proti stropu.)

To mi, ljub'ca, povej, povej! — (Stresa glavo, brani z roko.) In ne šivaj

Sarafana več! (Obstane nepremično. Pozneje se prikloni.)

Vernik

Jesihar

Neroda

(obenem) Dobro, gospod Otrobar! Dobro! Prav dobro!

Drenovec (Verniku) Gospod Otrobar je največji pesnik našega mesta in govori samo v verzih že priznane veljave. Le v najhujši sili

si pomaga z izvirno prozo. — Zdaj pa prosim, gospoda moja, odložite in sedite! Vino bo takoj tukaj.

(Odlože na stojalo.)

Jesihar. Pet litrčkov dobre merice sva ga že danes popoldne z Otrobarčkom, toda moja žeja — ostane stanovitna in značajna, kakor nalašč za dober zgled.

Sedejo za veliko mizo:

Jesihar *   * Vernik (na gornjem koncu)

Drenovec *   * Otrobar

Neroda *

Ljudmila (z leve s štefanom vina in kozarci). Dober dan, gospoda! Tukaj sem vam prinesla vina, da bodo vaši govori tekli tem gladkeje! (Verniku na levi; postavlja na mizo, nataka; med tem: O — gospod Otrobar! To je pa kaj lepo, da ste nas obiskali tudi vi!

Otrobar. Sem dolgo upal in se bal! (Plašno.)

Slovo težko sem ženi dal. (Vstaja.)

Raztresene sem ude zbral

Trudne — pozne — ure že . . . (Tleskne s palcem.)

Bliz Triglava

Čolnič plava,

Solnce mrka,

Luna trka,

Da ne morem . . . spat' doma! (Sede.)

Ljudmila |

Vernik |

Drenovec |

Neroda |

(mu ploskajo). Dobro, prav dobro! (Smeh.)

Ljudmila (stiska skrivaj Verniku roko.) Hahahaha! Saj vendar ni še tako pozno, gospod Otrobar!

Otrobar. Luna sije . . . (Vstaja, se opira na mizo.) Noč je temna!

Kralj ubežni iskre kuje,

S konja skoči — in umre! (Se prikloni in sede.)

Vsi (se mu smejajo in ploskajo).

Ljudmila (razdeli kozarce). Ta je vaš, gospod Otrobar! — Zdaj pa nočem več motiti. (Se prikloni, odide na levo.)

Trinajsti prizor.

Prejšnji brez Ljudmile.

Otrobar (vstane vzdigne kupico). Kedor je možak,
Strupene se kupe ne brani!

Vsi. (vstanejo, trkajo s čašami). Živio! Slava našemu društvu! Živio!
(Pijo, sedejo.)

Drenovec (vstane, potrka s kozarcem na mizo). Slavni zbor! Potrjujoč sklepčnost, odvarjam petnajsto redno sejo našega »Društva za starine« in vas pristrčno pozdravljam. Besedo ima naš podpredsednik, tajnik in blagajnik, gospod Neroda, da nam prebere zapisnik prejšnje seje. (Sede, naliže kozarce.)

Neroda (liste pred seboj, svinčnik v roki; vstane). Velesijajni zbor naj mi blagovoli oprostiti, da sem pozabil spisati zapisnik. Prihodnjič ga prinesem z današnjim vred. (Sede.)

Drenovec (vstane). Slavni zbor! Javljam vam, da želi pristopiti našemu društvu nov član, gospod adjunkt Vernik. Ako ima kdo od vas kaj zoper to omeniti, naj vstane. — — Ker so vsi zadovoljni, pozdravljam našega mladega uda in upam, da se bo kmalu udomačil v našem krogu in nam vrlo pomagal pri naši težavni nalogi.

Vsi (kakor prej).

Štirinajsti prizor.

Prejšnji. — Ljudmila z zavitkom skozi sredo.

Ljudmila. Oprosti, papa! (Verniku na levi.) Nekdo je prinesel tole za gospoda Vernika. (Odda zavitek Verniku.)

Vernik (vstane, izmota iz zavitka samovar in ga da Drenovcu). Prosim, gospod predsednik — Napoleonov samovar! (Sede.)

Drenovec (vstane, ogleduje spoštljivo samovar; razburjeno). Slavna gospoda! Na veliko čast in nepopisno veselje mi je, da vam morem javiti veselo novico!

Fesihar. Čujmo! Čujmo! (Naliva pridno Otrobarju in sebi.) Posluh!

Drenovec (ginjeno). Ta dan bo zapisan z zlatimi črkami v zgodovini našega društva, ki tako bujno procvita in se tako rapidno širi, kakor smo videli ravnokar danes. Zastonj bi se trudil izraziti čuvstva, ki me navdajajo. Razodenem naj vam le, da je to — sam — pravi — Napoleonov samovar!

Neroda }
Jesihar } (glave skupaj; ogledujejo samovar) A! A! A!
Otrobar }
Ljudmila } (si namežikujeta med tem).
Vernik }
Neroda (desnico kvišku). Prosim besede!
Drenovec. Imate jo! } (Obenem.)
Ljudmila (odide na levi). }
Jesihar. Živio konec! Živela obstrukcija! Živela opozicija! (Pije.)

Petnajsti prizor.

Prejšnji brez Ljudmile.

Neroda (vstane; govoreč trka s svinčnikom na mizo). Velesijajni zbor! Po društvenih pravilih smo vsako relikvijo temeljito preiskali, je li res pristna ali ne? Šele potem jo je sprejel, oziroma kupil naš častiti gospod predsednik za zbirko. (Sede.)

Vernik (vzdigne desnico). Prosim besede!

Drenovec. Izvolite! (Gladi samovar.)

Vernik (vstane). Zahvaljujem se vsem skupaj za prijazni sprejem v društvo in prosim, da otvorimo debato o pristnosti Napoleonovega samovara.

Jesihar (pije z Otrobarjem). Živio konec! Živio konec!

Drenovec. Otvarjam debato. Kdo želi govoriti? (Napolni kozarce.)

Jesihar (kriči). Jaz, jaz! — Jaz sem generalni govornik „pro“!

Drenovec. Gospod Jesihar, tajnikov namestnik in revizor, bo govoril.

Jesihar (vstane). Namreč — slavna gospoda! Ako dobro premislimo vse, kar smo danes slišali, precej vidimo, da ne more biti drugače! To se vam gotovo čudno zdi — meni pa še bolj! Zato hočem danes govoriti o važnih razmerah, sebi na veselje in domovini na čast!

Neroda (vmes). Ali pa tudi narobe!

Jesihar. Tudi narobe bom govoril, ker sem Jesihar in imam besedo. Glavna stvar je, da vam povem kaj lepega, kar ni za vsaki dan! (Vzdigne kupico.) In v to dvigam čašo in kličem: Bog nam daj zdravje in pravo pamet! (Izpije.)

Vernik. Izborno! Čestitam!

Drenovec (maje z glavo). Kdo želi besede? — Gospod Otrobar, naš knjižničar in revizor, ima besedo.

Otrobar (vstane). Naš maček je ljub'co imel,
Lepo ji je žvižgal in pel! (Patetično.)
Prišel je domu ves zaspan —

Drenovec. Prosim, bolj stvarno!

Otrobar. Prišel je domu ves zaspan,
Razpraskan in pošvedran,
Ko mežnar odzvonil je dan! (Tleskne s palcem, sede.)

Fesihar (si naliže med tem). Prosim, jaz še nisem vsega povedal! (Vstane.) Namreč — slavni zbor! Komaj se pogreta kultura iznebi precejene zarobljenosti, že čutimo navdušeno božjast naših bližnjih občutkov v oblicah — kakor tudi oglata špirala absolutnega napredka ne sme iztrohneti v črne zemlje hladnem krilu, zakaj to vse skupaj (udari na mizo) je največja neumnost, katero si moremo misliti, in v to ime dvigam čašo (dvigne kozarec) in kličem: Živio konec! (Izpije in sede.)

Drenovec. Prosim, bolj stvarno!

Neroda. Tamle samo pijo; da bi pa kaj pametnega bleknili, tega pa ne!

Otrobar (vstane; jovialno). Naša! — Naša —

Drenovec. Posluh, gospoda!

Otrobar. Naša mačka je mlade imela,
Enkrat štiri, enkrat pet —

Fesihar. Konec debatel!

Drenovec (hitro). Ako gospod govornik noče govoriti stvarno, mu bom moral odtegniti besedo!

Otrobar (maha z rokami). Ha, prišel je stari maček — (Tleskne s palcem, sede.)

Fesihar. Živio konec! (Naliva.)

Drenovec. Ker gospod govornik govori le o nekih mačkah namesto o Napoleonovem samovaru, mu vzamem besedo. — Gospod Vernik, prosim!

Vernik (se je med tem skrivaj smejal, naposled roko vzdignil; vstane). Gospoda moja, oprostite, ako moj govor ne bo tako dovršen, kakor so bili vaši. — Znano vam je, da je bežal Napoleon I. po zadnj bitki ob Berezini na malih saneh nazaj na Francosko. Mraz, napori, bolezni, kozaške sablje, vse to mu je uničilo velikansko armado.

Otrobar. Al' dneva ne pove nobena pratka;
Molče trobenta pesem sladka,
Da noč in dan dolgost je kratka! (Tleskne.)

Drenovec. Prosim, da gospoda adjunkta ne motite! (Napolni kozarce.)

Vernik. Napoleóna je hudo zeblo, in zato si je večkrat čaja skuhal v temle samovaru, katerega je pozneje blizu meje zamenil za druge stvari nekemu poljskemu kmetu. Od tega pa je dobil samovar moj stari oče.

Drenovec. Izvrstno! Samovar je pristen! Živio! (Vzdigne kupico.)

Vsi (vstanejo, trkajo, pijo). Živio! Živio! Slava!

Šestnajsti prizor.

Prejšnji. — **Ambrozija** skozi sredo.

Ambrozija (pri vratih, roke v bok, gleda jako srdito).

Otrobar (obsenči oči z roko, kakor da bi se mu bleščalo; navdušeno).

Prišla devica rajske je lepote! — (Tleskne s palcem.)

Žlahtna roža Rozamunda,

Kaj pa je tebe treba bilo? (Vstaja počasi.)

Ambrozija (predej). Kaj imaš tukaj opraviti? Kje imaš ves denar?

Otrobar. Šel je po svetu, Bog ve kam,

Tebe in mene ga je sram!

Drenovec. Oprostite, gospa, vi motite našo sejo! (Resno.) Gospod Otrobar je redni član našega »Društva za starine« in se tukaj z nami vred posvetuje —

Otrobar. — V sloveči pravdi od oslovske sence. (Kima.)

Ambrozija. Lepo društvo je to! (Otrobarju.) Takoj se izbrišeš iz te zapeljive tovarišije! Ves dan samo piješ in postopaš! Sram te bodi! (Drenovcu.) On je izbrisan!

Jesihar (se je med tem vselej smejal, kadar je kdo nehal; nazdravi Ambroziji s kupico). Živio konec!

Ambrozija (Jesiharju). Kaj? (Kriči na vse grlo.) Zapeljivec! Sramujte se!

Jesihar (jezno). Mene pa že ne boste zmerjali, saj nisem vaš mož! Slavni zbor! Nujno predlagam, da sprejmemo častljivo Otrobarico z Napoleonovim samovarom vred med stare relikvije.

Ambrozija (razkačena; hitro Otrobarju). Ako nisi v petih minutah doma, že veš, kaj te čaka! (Zažuga, odide skozi sredo).

(Sedejo.)

Otrobar (stoji). Slavni zbor! Moja mila ženica — mi je blagovolila — ravnokar — vljudno naznaniti, da me čaka doma — delikatno pečen — kopun in zeljnata salata. (Se ziblje, vinjen; govori v presledkih.) Uvažujoč veliko važnost tega — nepričakovanega kopuna — upam, da — se boste — akomodirali (poudarja težko vsaki zlog) akomodirali — mojemu naziranju — in blagohotno — oprostili, ako grem — večerjat. (Ob presledkih spušča glavo trudno na prsi.) Na svidenje! (Odide se opotekajoč po cilinder in skozi sredo.)

<i>Vernik</i>	}	(obenem). Na svidenje! Na zdar!
<i>Drenovec</i>		
<i>Neroda</i>		

Sedemnajsti prizor.

Jesihar. Drenovec. Neroda. Vernik.

Jesihar. To je zdrava fantazija! Doma ga bo žena lasala, on si bo pa mislil, da kopuna je!

Drenovec. Prosim, gospoda! — Želi še kdo besede?

Jesihar. Kaj pa! (Vzdigne roko, vstane, se odkašlja.) Namreč — slavni ljudje! Mi smo se danes tukaj — zbrali! (Pri besedi »zbrali« udari vselej po enkrat z roko na mizo, vsaki pot močneje.) Ali uganete, kaj da premišljuje zdajle, ko takole tukaj stojim sredi našega društva? — Tole premišljuje, da smo se mi prav veličastno — zbrali na tem kraju! In jaz lahko nadaljujem svoje premišljevanje in vam priporočam, da se tudi jutri zopet — zberemo! Pa . . . zakaj smo se mi danes tukaj — zbrali? Tako vprašam morebiti po pravici, jaz, Juri Jesihar, ki tudi nekaj vem, čeprav nisem študiral na Dunaju, ker sem doma ostal. Navzlic temu mi ne bo nihče oporekal, da smo se na ta in ta način tukaj — zbrali! In jaz upam, da se nismo zadnjič — namreč tukaj — zbrali!

Neroda (nevoljno). Saj vemo! To smo že desetkrat slišali! Jaz nočem zapisovati takih neumnosti! — Na dnevni red!

Jesihar. Kaj ste slišali? Tukaj smo se — zbrali, pa nič ne pomaga!

Drenovec. Prosim, govorite stvarno! (Vzame zvonec.)

Jesihar (se ujezi). Zbrali smo se, pa je! Ali ni to stvarno? Ali ni to resnica? Neroda mi je nevoščljiv, da znam tako lepo govoriti! In resnice noče nihče slišati! Resnico in pravico zatirate! O — hanba! Živela opozicija!

Drenovec (zazvoni). Prosim, le mirno! Saj ste nam že povedali, da smo se zbrali. Dobro. Torej naprej!

Jesihar (vedno bolj razjarjen). Naprej! Naprej! — Kaj naprej! Položimo roko na srce in vprašajmo se drugič in povejmo enoglasno, zakaj smo se mi pravzaprav danes tukaj —

Neroda. Mož se ga je pošteno nalezel!

Jesihar. Kaj? Nalezel? (Plane proti Nerodi.) Ti preklicani oderuh, ti mi očitaš kapljico vina, ki še tvoja ni? Vidite, kako se drži! Kakor čuk na palici!

Vernik (vstane, stopi k Jesiharju).

Drenovec (zvoni med tem). Mir, slavni zbor!

Neroda (vstane, maha z roko). Vrzite ga ven, pijanca!

Jesihar. Ti kvatrna kavka! Slespar! Goljuf!

Drenovec (zvoni). Mir, slavni zbor! Mir!

Vernik (drži Jesiharja). Gospod Jesihar! Gospod Jesihar!

Jesihar (se oprusti; k stojalu). Zdaj še mene izbrišite! Jaz sem razžaljen! (Vzame klobuk; pri vratih.) Zbrali smo se pa vendarle! (Odide v sredi.)

(Obenem.)

Osemnajsti prizor.

Prejšnji brez Jesiharja.

Drenovec. Slavni zbor! Ako se zdaj nekoliko ozremo naokolo, takoj z žalostjo opazimo, da nas je zmeraj manj. Prosim torej, da se to ne ponovi, če ne nas bo kmalu premalo!

Vernik. Gospod Drenovec! (Vzame samovar.) Da vas nekoliko odškodujem za bridke današnje izkušnje, vam poklanjam Napoleonov samovar v dar! (Mu da samovar.)

(Med sledečim razgovorom se postavijo sredi odra tako, da stoji *Neroda* na desni, *Drenovec* sredi in *Vernik* na levi.)

Drenovec (razburjen; jako veselo). Ali je mogoče! (Vzame samovar; Verniku na desno; ginjeno.) O — kako naj vam to povrnem! Zdaj je moja zbirka popolna! Nobene stvari ne sprejemem za takim darilom več vanjo. To je najlepši dan mojega življenja! Stotera vam hvala, gospod pristav! Vi ste mi ljubši kakor pravi rodni sin!

Vernik (resno). Gospod Drenovec! (Si podasta roke.) Vzemite me torej vsaj za zeta! Jaz ljubim Ljudmilo in ona mene.

Neroda (plane pokoncu, stopi Drenovcu na desno.) Kaj? Za ta zanikarni samovar? Bog ve, kdo ga je imel, samo Napoleon ne!

Drenovec (svareče). Pazi, Neroda, kaj govoriš! To je pravi Napoleonov samovar!

Neroda (obupano). Humbug! Napoleon ga niti videl ni nikoli nikjer! Nikar se vendar ne daj tako grdo goljufati, Drenovec! Komur je kaj treba, pa ti prinese kaj starega železa ali druge šare in te nalaže, da si rumen in zelen!

Drenovec (hladno). Že prav, gospod Neroda, zdaj mi je pa dosti! Najino prijateljstvo je pri kraju! Obljubil sem vam Ljudmilo tako gotovo, kakor si ostaneva prijatelja. (Mrzlo.) Tedaj ne boste nikdar moj zet!

Neroda (jezno, na ves glas). Gospod Vernik, vi ste se že v Ljubljani zaljubili!

Vernik (mirno, z nasmehom). Da! V gospodično — Ljudmilo!

Neroda (naredi neumen obraz). A-a! (Silno srdito.) Izbrišite me iz društva! (Odide hitro v sredi.)

Drenovec No, no, prava reč! Pa nove člane dobimo! Ha! Ha! To je osveta.

Devetnajsti prizor.

Drenovec na desni. **Ljudmila** z **Vernikom** na levi.

Vernik. Druge člane, da, gospod Drenovec! Ljudmila in pa jaz hočeva osnovati novo društvo in vas prav lepo prosiva, da nama blagohotno dovolite to nujno ustanovitev!

Ljudmila (skoči Drenovcu okolo vratu; proseče). Ah . . . ljubi, ljubi papa!

Drenovec (se je brani; na smeh, hudomušno). Kje pa imata pravila?

Vernik (hitro). V srcu —!

Drenovec. Ljudmila, ti me še zadušiš! Pusti me . . . vendar . . . saj vama — dovoljujem!

Ljudmila (skoči k Verniku). Vladimir! (Ga objame.)

Vernik. Zdaj vas pa kar enoglasno imenujeva za našega častnega člana! (Se mu prikloni in mu poda roko.)

Drenovec. A — to je pa preveč! Kako sta vendar vidva dobra z menoj! Hvala lepa! Hvala lepa!

Ljudmila }
Vernik. } (se z glasnimi mlaski prav prižno poljubljata).

Drenovec (jima žuga). Aha —! Aha —! To so torej tisti vaši — bonbončki!

Dvajseti prizor.

Prejšnji. Skozi sredo **Otrobar**, na desnem komolcu in kolenu oprasen, cilinder po strani; oči miže, na obrazu mu igra blaženo top nasmeh, desna roka visi mrtva ob strani. **Jesihar** maha z levico.

Oba držita drug drugega nerodno pod pazduho in se opotekata proti sredi odra.

Jesihar (precej, ko vstopita). Namreč . . . slavni ljudje —!

Drenovec. Ojoj —! Ta nesrečni človek bo že zopet govoril, govoril! (Si zamaši ušesa z rokami in se obrne v stran).

Ljudmila
Vernik } (se jima smejata).

Stoje:

Otrobar*	*Jesihar
Drenovec*	*Ljudmila
	*Vernik

Jesihar (široko razkoračen, tleskne s palcem; navdušeno). Zbrali smo se pa vendarle! Živio konec!

Po besedi »zbrali« jame padati zagrinjalo.

Moja maksima.

Od mehkih rok, od belih rok
Kot Laokoont ovit
Pijem strastno iz ust ji strup
Kot sladki pikolit,

V očeh ji niso Kerubim
In nisō Serafim,
In Lucifer samo, ja jaz
Njegov sem pobratim.

Kako žari obrazek ji
Kot v dnu pekla plamen,
A jaz v tem plamenu gorim
Na veke pogubljen.

Pač lepa, rajska kača si,
Mehka in živa ti,
In blaženstvo je, ljubica,
S teboj prebivati.

Pa bodi, kača, ljubica,
A jaz Laokoont,
Trojanci pa zijajo naj
Na nas in Helespont.

Zor,

